

We zagen dit seizoen enkele bijzonder geslaagde onverwachte samenwerkingen, zoals tg STAN met Fikry El Azzouzi. Spanning ontstaat waar zich in de eigen stam een heel ander lichaam vastbijt, dat de noodzaak van het bekende scherp in vraag stelt. Net die bevraging is de ware kunst van 'diversiteit'.

alleen – tg STAN

Je betreedt de zaal van alleen en je schrikt. De stoeltjes staan heel anders dan anders. Scenograaf Jozef Wouters plaatste ze niet netjes in een blok voor het podium, maar schoof ze tegen de rechterflank van de zaal. Hoe dichterbij het podium, hoe korter de rijen. De scène zelf is grotendeels onbelicht en afgeschermd door een zwart gordijn. Heden geen theater? Het voelt al van bij aanvang behoorlijk desoriënterend. Enkel boven het uiterste rechterhoekje hangt een spotje. Daaronder zal Sara De Roo als een verontwaardigde vrouw, een gefrustreerde actrice, een schichtig wezen en een vertwijfelde wereldburger een verhakkelde monoloog afsteken. Haar kwetsbaarheid wordt de mededeling zelf. Alleen vertelt niet alleen het verhaal van een blanke vrouw die verliefd wordt op een afwasser met Marokkaanse roots, maar ook het verhaal achter dat verhaal. De Roo bestelde de tekst bij Fikry El Azzouzi, zoals dat bij STAN wel vaker is gebeurd bij eigentijdse auteurs. Maar deze keer wilde De Roo 'de brug slaan naar een andere gemeenschap', door direct in dialoog te gaan over diversiteit, verschillen en gelijkenissen. Viel dat even tegen. Toen ze het resultaat te lezen kreeg, bleek dat naar haar zin te weinig theater en te veel roman. Het werd het begin van een heftige discussie tussen twee artiesten, die uiteindelijk deel geworden is van de voorstelling. De moeizame liefdesrelatie van haar personage met een Marokkaanse man wordt afgewisseld met een briefcorrespondentie tussen De Roo en El Azzouzi over, onder meer, het clichégehalte van die relatie. Die dubbele laag maakt van alleen bij uitstek een duet, een heerlijk machtsspel tussen actrice en schrijver, met elk twee heel verschillende poetica's en achtergronden. Als een strak gespannen snaar trilt hun persoonlijke betrokkenheid onder de voorstelling, terwijl hun identitaire confrontatie vanzelf de hele zaal besmet met haar urgentie. In weerwil van alle voorzichtige gevoeligheden rond 'diversiteit' houdt alleen niets bedekt, en dat voelt juist dubbel bevrijdend. Deze makers durven flirten met de mislukking: een statement op zich, maar ook een krachtige metafoor voor alle gebrek aan moed in deze samenleving om voorbij het multiculturele cliché te denken. In dat ene punt komen alle dwarse zichtlijnen in de zaal samen: het twijfelende personage in die rechterhoek, als een dwingende uitnodiging om ernstig te twijfelen aan onszelf, aan rechts, aan het Westen, aan de klassieke opstelling van de toeschouwerszitjes in het theater. In deze solo wordt hakkelen scoren.